

د افغانستان د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا
د امریکا متحدو ایالتونو د نړیوالې پراختیا ادارې (USAID) د قحطی د واردمخه خبرداري سیستمونو د شبکې (FEWS NET) لپاره
د ۲۰۱۹ کال د سپتمبر د میاشتي له شپږ ویشتمې نیټې څخه د اکتوبر د میاشتي تر دوهمې نیټې پورې

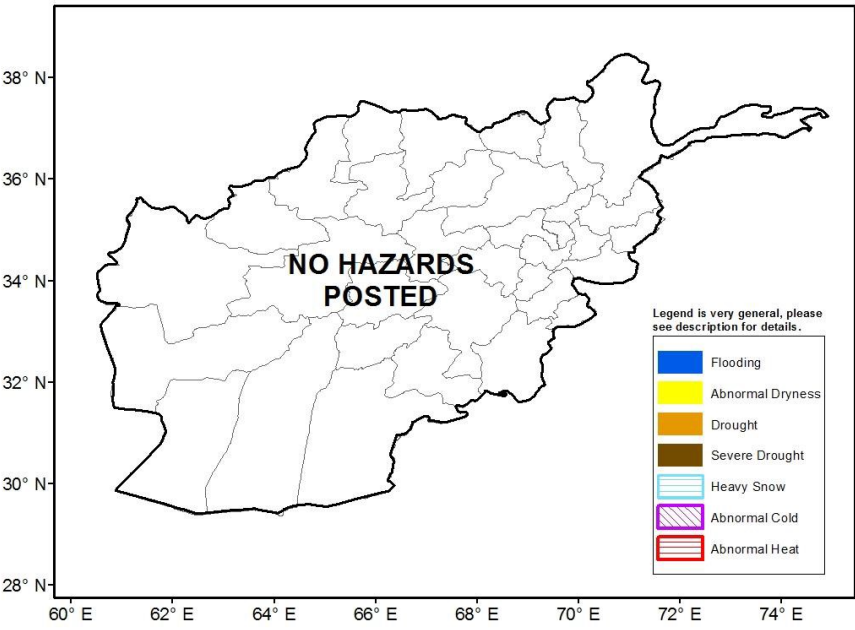
د تودوخې درجه:

د تېرې اونۍ په ترڅ کې د تودوخې درجه په منځنۍ توګه په افغانستان کې نورمالې کچې ته نږدې وه. سره له دې چې ډیرې مثبت انحرافونه جزیي ول، د تودوخې د درجې تر ټولو لږ مثبت انحرافونه بیا هم د هېواد په مرکزي سیمو کې ولیدل شول. د تودوخې تر ټولو لوړه درجه تر ډېرو د افغانستان په ټیټو پرتو سیمو کې د سانتي ګراد له ۴۰ درجو څخه لاندې پاتې شوه. د تودوخې تر ټولو لوړه درجه د هېواد په کچه په هلمند ولایت کې په ثبت ورسېده چې د سانتي ګراد ۴۱ درجې وه.

د راتلونکې اونۍ په زیاته برخه کې به د تودوخې درجه د تېرې اونۍ په شان په منځنۍ توګه نورمالې کچې ته نږدې پاتې شي. د هوا پېژندنې مودلونه ښيي چې د وړاندوینې د دورې په څو لومړنیو ورځو کې ښايي یوڅه سره هوا، په تېره بیا په شمالي او لويديځو برخو کې، احساس شي. په سویلي ولایتونو کې د تودوخې تر ټولو لوړه درجه بیا هم ښايي د سانتي ګراد له ۴۰ درجو څخه لوړه شي.

ورښت:

د تېرو اوو ورځو په اوږدو کې هوا په موسمي لحاظ د افغانستان په ګڼ شمېر سیمو کې وچه وه. په ختیځه پوله کې د پاکستان سره د ګډې پولې په اوږدو کې سپک بارانونه (له ۲۵ ملي مترو څخه لږ) او د هند د ورښت اقلیم ولیدل شو. د نباتي پوښښ وضعیت خورا ښه دی ځکه چې د پسرلي په ترڅ کې ډېر ورښتونه وشول. خو له دې سره سره، په څو شمالي ولایتونو کې د نباتاتو د روغتیا د شاخص شمېره ټیټه ده چې لامل یې کېدای شي د تودوخې د درجې لوړوالی او له نباتاتو څخه د بخار او خولو وتل وي. په راتلونکو اوو ورځو کې د هېواد د ګڼ شمېر سیمو لپاره په موسمي لحاظ د وچې هوا وړاندوینه شوي ده. کېدای شي د هېواد په شمال ختیځه پوله کې د هند د ورښت اقلیم (له ۲۵ ملي مترو څخه لږ) او تالانده او برېښنا دوام ولري.

د منځني آسيا د اقليمي گواښونو وړاندوينه- د اقليمي وړاندوينو د مرکز له خوا
د ۲۰۱۹ کال د سپتمبر د مياشتې له شپږ ويشتمې نېټې څخه د اکتوبر د مياشتې تر دوهمې نېټې پورې

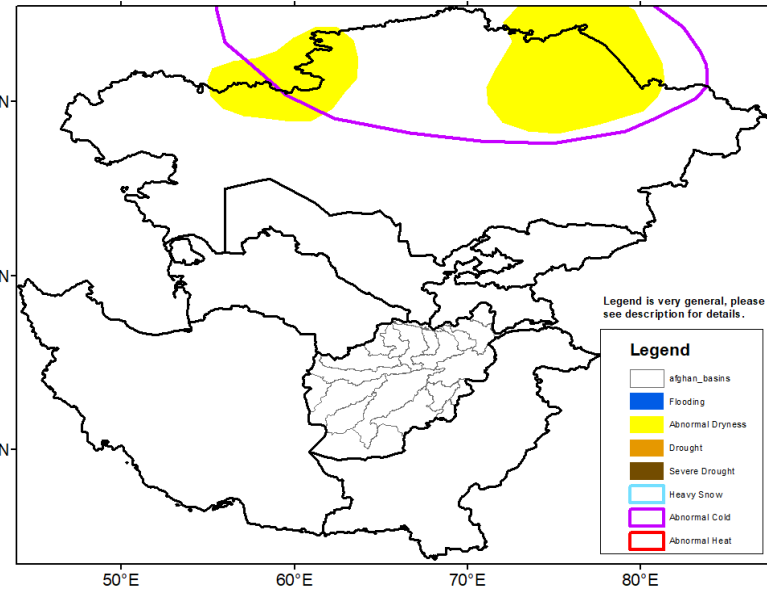
د تودوخې درجه:

د اګست مياشتې له اتلسمې څخه تر څلورويشتمې نېټې پورې د تودوخې درجه په منځني توګه د قزاقستان په لويديځو او مرکزي برخو کې د سانتي ګراد د يوې تر شپږ درجو په اندازه له نورمال کچې څخه لوړه خو د سيمي په نورو برخو کې د تودوخې درجې انحرافونه کوچني ول (د نورمالې درجې څخه شاوخوا د دوه درجو په توپير سره). د تودوخې تر ټولو لوړه درجه د سانتي ګراد د ۳۴ او ۴۰ درجو تر منځ وه چې د قزاقستان د شمال لويديځ په وچکالي ځپلو او په غير نورمال توګه وچو سيمو کې ثبت شوه. د وړاندوينې له مخې ښايي د سړې هوا يوه پياوړې څپه د قزاقستان د سويل ختيځ په لور پر مخ لاړه شي او له نورمالې درجې څخه ټيټه سره هوا د قزاقستان لويديځي نيمايي ته له ځانه سره يوسي. همدارنګه وړاندوينه شوې ده چې د تودوخې تر ټولو ټيټه درجه به د قزاقستان په شمال کې، چېرته چې د سپتامبر مياشتې د لومړۍ اونۍ په ترڅ کې په ځينو سيمو کې د کنګل شونتيا شته، د سانتي ګراد له ۵ درجو څخه ټيټه شي.

ورښت:

د تېرې اونۍ په ترڅ کې وچه هوا د قزاقستان شمال لويديځ ته بېرته راوګرځېده او پراخ وړښتونه (په ځينو ځايونو کې څه دپاسه ۴۰ ملي متره) د قزاقستان په شمال ختيځو سيمو پورې محدود ول. د هند د وړښت اقليم د اګست مياشتې په منځ او پای کې په پاکستان کې کمزوری شو. د وچکالي له گواښ سره مخ سيمي اوس مهال هغه سيمي دي چې پکښې د وړښت ۹۰ ورځنۍ کمښت يوڅه ستر (۵۰ تر ۱۰۰ ملي متره) دی. همدارنګه په وچکالي ځپلو سيمو کې د نباتاتو د روغتيا د شاخص وضعیت هومره ښه ندی.

يو دوه ځواکمنۍ د سړې هوا څپې ښايي ځينې وړښتونه چې شديده اړتيا ورته ليدل کېږي د قزاقستان د شمال لويديځ په وچکالي ځپلو سيمو کې له ځانه سره راوړي (له ۱۰ څخه تر ۵۰ ملي مترو پورې). دغه اټکل شوی وړښت ښايي وچوالی يوڅخه په ځنډه او د وړښت کمښت يوڅه جبران کړي.

يادونه: د خطرونو د وړاندوينې دغه نقشه د موجودو جوي/ اقليمي معلوماتو او د هوا د حالاتو د لنډ مهالې تر منځ مهالې (تر يوې اونۍ) وړاندوينې پر بنسټ ولاړه ده او د کرنيزو حاصلاتو پر وضعیت او څرخايونو باندې د هغو بالقوه اغېزې څېړي. هغه سيمي چې پکښې غير نورمال شرايط ليدل شوي دي شاوخوا يې کړی چاپېره شوي ده. د لويې وچې په کچه دغه مقياس کې د دغو کړيو ټولې يواځې په تقريبي ډول وړاندې شوي دي. دغه محصول موسمي اوږدمهالې اقليمي وړاندوينې نه کوي او دم کړی يا راتلونکي کې د خوارو خونديتوب ته هم کومه اشاره نه کوي.

د قحطۍ د واردمخه خبرداري سيستمونو شبکه (FEWS NET) د امريکا د متحدو ايالتونو د نړيوالې پراختيا ادارې (USAID) له خوا تمويل شوي يوه پروژې ده چې د خوارو د خونديتوب د وضعیت په اړه د عيني معلوماتو د برابرولو په ډگر کې فعاليت کوي. د دغې شبکې ليدلوري لږومأ د USAID اويا هم د امريکا متحدو ايالتونو د حکومت د ليدلورو منعکسونکي ندي. د هوا د حالاتو وړاندوينې چې د دغې شبکې له خوا وړاندې کېږي د FEWS NETG د سيمه ييزو دفترونو او مرکزي دفتر، ، USDA ، USGS ، NOAA-CPC ، NASA او د اړوندو هېوادونو د يو شمير نورو ملي او سيمه ييزو ارگانونو د ګډ کار محصول دی. مهرباني وکړئ د دغه محصول په اړه ځپلې پوښتنې او نظرونه دغې برېښنا پټې Wassila.Thiaw@noaa.gov ته واستوئ او يا هم له 1-301-683-3424 شمېره ټلېفون سره په اړيکه شئ. همدارنګه کولای شئ د USAID FEWSNET د کړنو په تړاو ځپلې پوښتنې د USAID د پروگرامونو د مدير ښاغلي گيري ايليرتز د ټلېفون شمېرې 1-202-254-0204 يا د نوموړي برېښنا پټې geilerts@usaid.gov باندې راواستوئ.